



## خبر



## ایجاد بیش از ۳۴۰ هزار شغل در مناطق مرزی

معاون کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، گفت: بر اساس سامانه ملی رصد اشتغال در سال ۱۴۰۱ تعداد ۱۲۰ شهرستان مرزی کشور ۲۷۷ هزار تعهد ایجاد اشتغال داشتند که بیش از ۳۴۰ هزار شغل ایجاد شده است. به گزارش خبرگزاری تسنیم، محمود کریمی بیرانوند، معاون اشتغال وزارت کار با حضور در سومین نشست کمیته ملی تقویت کسب و کار مناطق مرزی با اشاره به همسایگی ایران با ۱۵ کشور و وجود طولانی با این کشورها گفت: توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای همسایه، تنوع جغرافیایی در مناطق مرزی، تنوع خطرات و تهدیدات امنیتی از سوی همسایگان، پایین بودن شاخص‌های توسعه در بیشترین مناطق باعث شده تا تدوین برنامه برای ایجاد اشتغال پایدار مرز نشینان ضرورت و اهمیت پیدا کند. به گفته بیرانوند، بر اساس سرشماری عمومی سال ۹۵ تعداد شهرهای مرزی ۱۲۰ شهر بوده که میانگین نرخ بیکاری بیش از ۱۳ درصد داشته، در سال ۱۴۰۰ استان‌های مرزی به ۱۶ استان رسیده که میانگین نرخ بیکاری در آنها ۹٫۹ درصد بوده است.

بیرانوند با تأکید بر اینکه میانگین نرخ بیکاری در استان‌های مرزی عموماً نسبت به شهرهای دیگر بیشتر بوده است، افزود: اغلب استان‌هایی که در آنها میانگین نرخ بیکاری بالاست استان‌های مرزی تشکیل می‌دهند. بر اساس سامانه ملی رصد اشتغال در سال ۱۴۰۱ تعداد ۱۲۰ شهرستان مرزی کشور ۲۷۷ هزار تعهد ایجاد اشتغال داشتند که بیش از ۳۴۰ هزار شغل ایجاد شده اما کافی نبوده است. معاون اشتغال وزارت تعاون گفت: استان‌های سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی دوستانی هستند که نسبت خانوارهای دو دهک پایین در بین استان‌های کشور قرار دارند.

طه رضانی، معاون دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی و اشتغال به مرور کلی برپیش نویس نهایی دستورالعمل ماده ۴ تصویب‌نامه برنامه ملی پرداخت و گفت: وزارت

جمعه نیروی کار با مهارت و تحصیل کرده منجر به تفاوت دستمزد می‌شود، لذا سرمایه انسانی نیز نقش مهمی در تعیین دستمزدها دارد.

دلایل عمده تفاوت دستمزد در بخش‌های اقتصادی، مناطق جغرافیایی و دهک‌های درآمدی به خاطر تفاوت در اشتغال و مهارت نیروی کار است.

تحلیل دستمزد در بخش‌های اقتصادی تفکیک بخش‌های اقتصادی از لحاظ دستمزد نشان می‌دهد که بخش کشاورزی دارای پایین‌ترین میزان خدمات پرداختی به نیروی کار است. همچنین بخش صنعت نسبت به بخش کشاورزی از دستمزد بالاتری برخوردار است، ضمن اینکه به طور متوسط شاغلان در این بخش نسبت به سایر بخش‌ها به خاطر وجود زیربخش‌هایی از جمله نفت و گاز بیشتر است. یکی از مهمترین دلایل تفاوت پرداختی بخش صنعت به خاطر ساختار مالکیت و ساختار بازار و مهارت نیروی کار و افزایش بهره‌وری در این حوزه است. همچنین در بخش خدمات بالاترین سطح جریان خدمات به فعالیت خدمات مالی تعلق دارد که دستمزدهای بالاتری نسبت به خدمات عمومی پرداخت می‌شود.

بررسی ساختار دستمزدها به تفکیک مناطق جغرافیایی نشان می‌دهد که مهم‌ترین دلایل تفاوت دستمزد در مناطق مختلف به خاطر وجود ساختار متفاوت فعالیت‌های اقتصادی در استان‌های مختلف است؛ بعضی از استان‌ها دارای منابع کشاورزی و برخی به علت داشتن منابع معدنی و خدماتی، نیروی کار مورد نیاز را در این بخش‌ها تأمین می‌کنند از این رو دستمزدها بر اساس نوع فعالیت و تخصص متفاوت است.

استان‌های صنعتی، نفتی و خدماتی به خاطر نوع فعالیت بیشترین دستمزد را به نیروی کار پرداخت می‌کنند. طبق گزارش‌های ارائه شده، ۴۵ درصد از کل شاغلان دارای مهارت بالا هستند. داشتن سطح سواد، تخصص و مهارت نیروی کار یکی دیگر از ساختارهای تعیین‌کننده دستمزد بهینه است؛ به عنوان مثال سطح سواد و تخصص در استان‌های محروم و مرزی کمتر از سایر استان‌ها است.

یکی دیگر از معیارهای تعیین دستمزد بهینه بحث هزینه‌های خانوار است. زندگی کردن در بعضی از استان‌ها به خاطر سطح بالای خدمات و امکانات هزینه‌های بالاتری نسبت به استان‌های دیگر دارد. بنابراین ساختار تولید و اقتصاد پایه مناطق نقش کلیدی در افزایش و کاهش نایب‌آوری‌ها در تعیین دستمزد دارد.



بطور میانگین سهم درآمد مزد از کل درآمدها حدود ۵۲ درصد است، حال آنکه سهم درآمدهای متفرقه بطور متوسط ۴۸ درصد است. این نکته نشان می‌دهد زمانی که اقتصاد بی‌ثبات باشد و نوسانات تورم بالا باشد افرادی که دارای درآمد متفرقه بوده دهک‌های بالای درآمدی هستند به دلیل آنکه این نوع درآمدها جزو درآمدهای ثابت آنهاست لذا بازدی بالاتری ایجاد می‌کنند

حالی که خانواده‌های پردرآمد به خاطر تورم بردارایی‌ها و ثروت‌هایشان افزوده می‌شود. بطور میانگین سهم درآمد مزد از کل درآمد حدود ۵۲ درصد است، حال آنکه سهم درآمدهای متفرقه بطور متوسط ۴۸ درصد است. این نکته نشان می‌دهد زمانی که اقتصاد بی‌ثبات باشد و نوسانات تورم بالا باشد افرادی که دارای درآمد متفرقه بوده به طور عمده نیز شامل دهک‌های بالای درآمدی هستند به دلیل آنکه این نوع درآمدها جزو درآمد‌های ثابت آنهاست لذا بازدی بالاتری ایجاد می‌کنند.

## نقش مهارت در دستمزد

از سویی ساختار حقوقی فعالیت‌های اقتصادی در تعیین دستمزد نقش بسزایی دارد، و وجود سرمایه انسانی از



عکس: ایرنا

## بررسی تأثیرگذاری مؤلفه‌های اقتصادی در ساختار دستمزد طی دودهمه اخیر

## چالش دستمزد با اقتصاد

## دستمزد

کارفرمایان عدالت اجتماعی درباره دستمزد بهینه کارگران را در حالی رقم زد که این افزایش دستمزد در سه دهه اخیر بی‌سابقه بوده است.

این دولت دستمزد کارگران برای سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ را ۵۷٪ و ۲۷ درصد با احترام به نظر جامعه کاری و کارفرمایی رقم زد. دستمزدی که برای ۱۴۰۱ کارگران تعیین شد براساس قانون کار نه تنها سید معیشت را تأمین کرد، بلکه بالاتر از نرخ تورم (۴٫۱۴ درصد) بود.

واکاو گزاره دستمزد از زوایای مختلف به خوبی این موضوع را بیان می‌کند که دولت‌های گذشته به دلیل نادیده گرفتن نیروی کار، ساختار دستمزد در ایران عادلانه تنظیم نکرده‌اند و امروزه این مشکلات باعث شده که همواره بین کارگر و کارفرما اصطکاک به وجود بیاید. این گزارش دستمزد را بر اساس ساختار مناطق، بخش‌های اقتصادی و دهک‌های مختلف بررسی کرده تا نشان دهد چقدر دستمزد سالانه همواره حتی اگر بالاتر از نرخ تورم هم باشد، موضوعی مناقشه برانگیز است.

یکی از مشکلات موجود در تحلیل دستمزد در کشور، فقدان اطلاعات کافی برای تحلیل دقیق تر دستمزدها مبتنی بر کار و تلاش نیروی کار در مناطق و فعالیت‌های مختلف است بطوری

بررسی ساختار دستمزد به تفکیک دهک‌های درآمدی نیز نشان می‌دهد که سهم دستمزد پرداختی در دهک‌های پایین کمتر از دهک‌های درآمدی بالا با گروه شغلی و مهارت بالاست. در همین حال سهم دهک‌های پایین جامعه در مشاغل غیررسمی کشور بالاتر از سایر گروه‌ها با دهک‌های میانی و متوسط است.

رشد پایین دستمزد نسبت به تورم و هزینه‌های معیشت در دو دهه گذشته یکی از مهم‌ترین چالش‌های اصلی توزیع عادلانه ثروت بوده است. خانواده‌های کم درآمد در صورتی که دستمزد عادلانه دریافت نکنند با افزایش تورم و سید معیشت، حقوق دریافتی را صرف تأمین نیازهای اولیه می‌کنند و پولی برای پس انداز نخواهند داشت، در

## تحلیل دستمزد در بین دهک‌های درآمدی

## اقدامات دولت سیزدهم برای کاهش نایب‌آوری درآمدی

اقتصاد کشور از سه دهه گذشته دچار نوسانات مختلفی بوده که این نوسانات باعث شده تا درآمدهای متفرقه شکل بگیرند و دهک‌های بالای جامعه از این فرصت استفاده کرده و نایب‌آوری را گسترش دهند. بر همین اساس است که اصلاح دستمزد به خودی خود و به صورت متعارف نمی‌تواند، بطور کامل نیازهای کارگران را پوشش دهد. هر چند که دولت سیزدهم در دو سال اخیر با کاهش فاصله دستمزد و نرخ تورم سعی کرده است تا دستمزد بهینه را رقم بزند. دولت سیزدهم در این مدت کم، با تعیین حداقل دستمزد بهینه نه تنها به تقویت انسجام اجتماعی کمک کرده، بلکه احساس امنیت را برای کارگران ایجاد کرده است. براساس بررسی‌های ارائه شده، کاهش نایب‌آوری‌ها از طریق یک اقتصاد شکوفا امکان پذیر است. بر همین اساس است که دولت سیزدهم، بهبود محیط کسب و کار، رونق تولید، تثبیت اقتصادی و اشتغال‌زایی با محوریت تحصیل کرده‌های با مهارت و نهضت مهارت‌آموزی را در دستور کار خود قرار داده تا دستمزد بهینه ارائه شده بتواند نیازهای کارگران را در کشور تأمین کند.

## امکان خرید کالاها کالاهای کالا برگ الکترونیکی از فروشگاه‌های اینترنتی فراهم می‌شود

پنیر، ماست، مرغ، تخم مرغ، گوشت منجمد، برنج، حبوبات، ماکارونی، قند و شکر خریداری کنند، مشمول این طرح می‌شوند. طرح کالا برگ الکترونیکی، دو هدف عمده را دنبال می‌کند: نخست، افزایش قدرت خرید مردم و تهیه اقلام اساسی تغذیه‌ای در دوم، ثبات قیمت‌ها برای یک سال ثابت و حفظ شدن ارزش یارانه‌ها. دولت درصدد حفظ این سید با نرخ سال گذشته و جریان افزایش قیمت‌ها است. با اجرای این طرح مواد مغذی مورد نیاز سلامتی مردم شامل پروتئین‌ها، ویتامین‌ها و هریمغذی‌ها تأمین می‌شود که استاندارد ارائه شده توسط انستیتو تغذیه‌ای ایران است. هدف این مهم گرایش مردم برای استفاده از این سید غذایی است. دولت در این راستا مصمم است در هر شرایط خاص تحریمی و تومی نیازهای غذایی مردم را تأمین کند. به عبارتی،

ریشه‌کن کردن سوء تغذیه در خانوارهای ایرانی، طرح اعتبار مضعف کالا برگ الکترونیکی را در اول شهریور امسال گسترش داد و دهک‌های ۴ و ۵ را مشمول این طرح کرد. طرحی که تا قبل از شهریورماه فقط برای دهک‌های یک تا ۳ درآمدی اجرائی شده بود. شهریور امسال دهک‌های ۴ و ۵ درآمدی مشمول طرح اعتبار مضعف کالا برگ الکترونیکی شدند که براساس آن خانوارهای این ۲ دهک در صورتی که به میزان ۲۰۰ هزار تومان از یارانه خود در قالب طرح کالا برگ الکترونیکی خریداری کنند، به میزان ۱۲۰ هزار تومان به اعتبار یارانه آنان اضافه می‌شود. تا پیش از این ماه سه دهک نخست درآمدی مشمول این طرح شده بودند. بر این اساس، در صورتی که سه دهک ۲ و ۴ دهک از یارانه ۴۰۰ هزار تومانی خود به میزان ۲۰۰ هزار تومان از ۱۱ قلم کالای سید معیشت شامل شیرخام،

پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره)، مشمول ۲ امتیاز تشویقی طرح کالا برگ الکترونیکی هستند و به عبارتی افراد مذکور در صورتی که مبلغ ۲۰۰ هزار تومان از یارانه‌شان را از میان کالاها ی اساسی تعریف‌شده در طرح کالا برگ الکترونیکی، خریداری و مصرف کنند، مشمول دریافت ۱۲۰ هزار تومان یارانه تشویقی خواهند شد. همچنین تومی که تا پایان سال به روی این اقلام ایجاد می‌شود، توسط دولت پوشش داده خواهد شد.

عسگریان تأکید کرد: وزارت رفاه در این طرح علاوه بر خرید از میان ۱۲۲ هزار فروشگاه متصل به طرح اقدام به تسهیل در خرید مردم کرده و قرار است امکان خرید از فروشگاه‌های اینترنتی که به سامانه متصل هستند نیز برای مردم فراهم شود.

بنابر این گزارش، دولت سیزدهم با رویکرد افزایش سلامت تغذیه‌ای و

## کالا برگ الکترونیک

معاون رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: مردم به‌زودی می‌توانند در فروشگاه‌های اینترنتی که به سامانه‌های ما متصل هستند، خرید اینترنتی طرح کالا برگ الکترونیکی را انجام دهند.

به گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، «علیرضا عسگریان» افزود: به‌زودی مشمولان هنگام خرید اینترنتی می‌توانند محصولات مورد نظر خود را در سبدی ذخیره کنند و پس از نهایی شدن خرید از آنان پرسیده می‌شود که آیا از اعتبارشان استفاده شود؟

وی گفت: در صورت تأیید نهایی فرایند خرید تکمیل می‌شود و از سطح یارانه کسرو پرداخت خواهد شد.

معاون وزیر تعاون ادامه داد: دهک یک تا پنج درآمدی و مددجویان تحت



برای مشمولان کالا برگ الکترونیکی محاسبه می‌شود. به عنوان مثال، اگر فردی کالاها ی منتخب خود از سبد معیشتی را از مغازه‌ای خریداری کند که قیمت امروز آن ۸۰۰ هزار تومان است، در حالی که قیمت این کالاها در سال گذشته ۵۰۰ هزار تومان بوده، باید مبلغ پایه را از جیب خود بپردازد و ۳۰۰ هزار تومان مابه‌التفاوت را به میزان ۲۰۰ هزار تومان از اعتبار کالا برگ و ۱۰۰ هزار تومان به عنوان مابه‌التفاوت تورم از سوی دولت جبران می‌شود. به علاوه، از آنجایی که ۲۰۰ هزار تومان از این کالاها خریداری کرده، ۱۲۰ هزار تومان به عنوان یارانه مضاعف برایش واریز می‌شود.